

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-991/21-S

Název	Gymnázium, Čelákovice, J. A. Komenského 414
Sídlo	J. A. Komenského 414/7, 250 88 Čelákovice
E-mail	info@gcelakovice.cz
IČ	43755054
Identifikátor	600007693
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Barbara Holubcová
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	J. A. Komenského 414, 250 88 Čelákovice
Termín inspekční činnosti	15. až 17. září 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů, naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost podle § 174 odst. 6 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Gymnázium, Čelákovice, J. A. Komenského 414 vykonává činnost střední školy (dále „škola“). Počet žáků v posledních dvou letech stoupá. K termínu inspekce škola vzděláva la

240 žáků v denní formě osmiletého (179 žáků) a čtyřletého (61 žáků) oboru vzdělání s maturitní zkouškou. Škola je naplněna z 60 %.

Škola identifikuje šest žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a šest cizinců, z nichž jeden má jazykovou bariéru v písemném projevu.

Žáci mají zajištěné stravování ve dvou různých subjektech.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) splňuje předpoklady pro výkon své funkce. Byla jmenována po konkurzu v srpnu 2019 a průběžně se účelně vzdělává v oblasti právních předpisů a organizace školství. Ve své koncepci se zaměřila na analýzu slabých a silných stránek školy a navrhla reálné kroky a střednědobé cíle. Podařilo se úspěšně realizovat opatření ke zvýšení počtu žáků zejména ve třídách čtyřletého a vyšších třídách osmiletého oboru. Zjištění z rozhovorů s učiteli a žáky a z přímého pozorování v rámci inspekční činnosti ukazovala na vstřícnou a otevřenou komunikaci, která vedla k vzájemné přátelské spolupráci. Konstruktivní komunikace se všemi aktéry vzdělávání je vhodně nastavena prostřednictvím elektronického informačního systému. Prostřednictvím e-mailové komunikace s potvrzeným doručením a v případě potřeby rovněž poštou byly po dohodě se zřizovatelem zaslány pozvánky k přijímací zkoušce.

Škola vytvořila nové školní vzdělávací programy (dále ŠVP) a zkvalitnila nabídku vyučovacích předmětů. Pro rozvoj jazykové gramotnosti byla zavedena výuka latiny, nabídka cizích jazyků vhodně reagovala na aktuální zájem žáků. Pokračují dlouhodobé priority školy v rozvoji cizojazyčné komunikace a navázané mezinárodní kontakty s partnerskými školami, a to zejména v rámci projektů Erasmus+ a Edison.

Ředitelka nově účelně delegovala pravomoci týkající se organizace vzdělávání na zástupkyni a zodpovědnost za zvyšování kvality výuky na vedoucí pedagogického sboru. Na širším vedení se účelně podílejí také členové školního poradenského pracoviště a předsedové předmětových komisí, kteří se pravidelně scházejí a vzájemně koordinují svou činnost. Přestože všichni spolupracují a sdílejí potřebné informace, v oblasti práce s analýzou a s výsledky vzdělávání žáků má vedení školy značné rezervy. Hospitační činnost probíhala pravidelně, zaměřovala se však zejména na kontrolu zajištění distanční výuky. V případě vzniku ojedinělých organizačních problémů vedení školy operativně reagovalo, avšak méně se zaměřovalo na důsledný rozbor kvality vyučování a přijímání opatření ve vztahu k zjištěným skutečnostem. Přetrvávají dílčí nedostatky v nastavení a realizaci kontrolního systému.

Podařilo se obnovit a navázat dobré vztahy s partnery z řad zástupců města jako majitele budovy základní školy, ve které škola sídlí. Úspěšná jednání vedla mj. k možnosti využívat školní jídelnu. Škola vhodně podpořila aktivizaci žákovské samosprávy. Ředitelka vytváří podmínky pro činnost školské rady, předložila jí k projednání nové ŠVP a projednala s ní možnosti stravování žáků.

Vedení školy přijímá opatření k odstraňování personálních rizik, avšak pedagogický sbor je nadále nestabilní. Přetrvává tendence v zaměstnávání učitelů na částečný úvazek, což způsobuje organizační problémy při zajištění výuky projevující se nevhodnou kumulací vyučovacích hodin některých předmětů pouze v jednom dni. Dlouhodobé problémy se zajištěním výuky fyziky a španělského jazyka se podařilo vhodně vyřešit. Pedagogové, kteří nesplňují podmínky odborné kvalifikace, si doplňují požadované vzdělání studiem, novým kolegům uvádějící učitelé poskytují potřebnou pomoc. Všichni učitelé využívali

nabídky kvalitního dalšího vzdělávání vhodně zaměřeného mimo jiné na oblast klimatu třídního kolektivu nebo základy krizové komunikace. Nebyli však vedeni k využití vzdělávání v oblasti diferenciace a individualizace výuky, zejména ve vztahu k nadaným žákům.

Prostory pro výuku jsou upravené, žáci mají možnost relaxovat v odpočinkových zónách v chodbách školy, ve kterých mají nově k dispozici wifi připojení. Žáci při vyučování běžně používají školní vybavení a společný materiál, pořizují si pracovní sešity, které zůstávají v jejich vlastnictví. Úspěšné zapojení školy do projektů napomáhá zlepšovat podmínky pro realizaci ŠVP a zkvalitňovat materiální vybavení.

Pozornost bezpečnosti a ochraně zdraví žáků škola věnuje stanovením pravidel a postupů ve vnitřních předpisech, o nichž jsou žáci prokazatelně poučováni. Škola přijala preventivní opatření ke snížení úrazovosti.

Průběh vzdělávání

Ve všech hospitovaných hodinách byla zaznamenána pozitivní atmosféra a vzájemný respekt učitelů a žáků. Vzdělávací cíle vycházely z dosavadních žákovských znalostí a dovedností. Na rozdíl od minulé inspekční činnosti učitelé v naprosté většině hodin vytvářeli podmínky a podněty a téma všichni žáci byli aktivně zapojeni do výuky. Zhruba v polovině hodin je učitelé podporovali a vyžadovali obsahově náročnou komunikaci. Žáci správně aplikovali znalosti a dovednosti předmětu při využití v reálné situaci. Přetrává problém s diferenciací vzdělávacího cíle a přizpůsobováním výuky individuálním potřebám zejména ve vztahu k nadaným žákům. Méně pozornosti bylo věnováno rozvíjení postojových cílů. Nedostatečně využita stále zůstává skupinová práce s možností vést cílenou diskuzi k zadanému úkolu v rámci analýzy nebo řešení problému. V závěru hodin se učitelé i nadále nedostatečně věnovali shrnutí a zhodnocení probraného učiva a jen ojediněle využívali efektivní zpětnou vazbu formou vzájemného hodnocení nebo sebehodnocení žáků.

Učitelé v hodinách českého jazyka a literatury správně rozvíjeli dosavadní žákovské znalosti a dovednosti v oblastech historie literatury, interpretace textu a komunikační výchovy. Ve větší části výuky efektivně využívali pestré metody a formy výuky, které účinně motivovaly žáky k větší aktivitě. Ve společenskovědném vzdělávání vhodně převažoval řízený rozhovor vedoucí k ověřování pochopení historických a politologických jevů kombinovaný s částečně účelnou frontální výukou založenou především na předávání hotových informací. Míra zapojení žáků však byla závislá na osobnosti učitele. V estetickém vzdělávání byla výuka hudební výchovy založena na výkladu teorie hudby doplněném vhodnými videoukázkami. Žáci byli velmi ukáznění, ale většinou pouze pasivně naslouchali. Při výtvarné výchově žáci aktivně pracovali podle předlohy, na základě které vyučující poutavě vysvětlovala a podrobně zdůvodňovala postupy při tvorbě portrétu.

Ve všech vyučovacích hodinách cizích jazyků učitelé příslušný jazyk důsledně používali, a tím přirozeně rozvíjeli řečové dovednosti žáků. Příjemná komunikace ze strany učitelů a jejich pozitivní očekávání podpořily snahu žáků o správné vyjadřování. Motivovaní žáci běžně hovořili v daném jazyce, prokazovali velmi dobré znalosti a zapojovali se efektivně do krátkých rozhovorů, při kterých bylo patrné využívání jejich zkušeností a zájmů. Učitelé ve většině hodin účelně střídali odlišné metody i formy výuky a vhodně zařadili různé výukové materiály, pracovní listy, slovníky a cizojazyčné texty. Didaktická technika byla využita při prezentaci žáka před třídou, méně již při zařazení poslechu rodilého mluvčího.

Matematické vzdělávání probíhalo ve vstřícné pracovní atmosféře. Učitelům se vhodně dařilo předávat žákům svůj kladný vztah k předmětu. Vedli je k přemýšlení, vybízeli k hledání různých cest řešení příkladů. Žáci aktivně navrhovali, zkoušeli a zdůvodňovali své postupy. Používání prvků formativního hodnocení a kritického myšlení doprovázelo efektivní aktivity, které se zaměřovaly na nácvík číselných operací a řešení zajímavých slovních úloh s praktickým využitím v životě žáků. V úvodní hodině informačních a komunikačních technologií učitel žáky vhodně seznámil se specifiky práce v učebně. Při výkladu nové látky žáci naslouchali, vyučující ale nevytvořil prostor, aby si žáci mohli aktivně vyzkoušet vykládanou problematiku.

Ve výuce přírodních věd byli žáci důsledně vedeni ke správnému používání odborné terminologie. Pozitivem bylo systematické vysvětlování učiva, práce s chybou a využití mezičlánkových vztahů. Učitelé žáků poskytovali dostatek času na vlastní řešení problémů. Ve výuce biologie žáci sami iniciativně objevovali nové poznatky. Činnosti v chemii byly dobře zaměřeny na samostatnou práci a efektivní aktivity ve dvojicích. Úspěšná byla prezentace žákovské práce před třídou, v rámci níž žáci připravovali a vzájemně hodnotili podklady pro vytvoření výukových materiálů v 3D tiskárně. Ve výuce fyziky na vyšším gymnáziu byli žáci velmi dobře připraveni, spolehlivě řešili příklady z pracovního listu, látce rozuměli a u tabule doplňovali své návrhy řešení. Zvolení shodných postupů práce na nižším gymnáziu však vedlo k nižší efektivitě výuky. Podobně také samostatná jednotvárná práce při výuce zeměpisu omezovala aktivitu žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při posuzování míry dosažení výstupů ŠVP škola využívá běžné interní nástroje (ústní zkoušení, testy). Informace o průběžném hodnocení jsou žákům i rodičům operativně dostupné především prostřednictvím informačního systému. Škola výsledky vzdělávání žáků pravidelně statisticky hodnotí při jednáních pedagogické rady, předmětových komisí a na poradách vedení školy. Závěry interních hodnocení však nejsou porovnávány s hodnocením externím, a proto škola neidentifikuje správně některá rizika a neprovádí systémová opatření ke zlepšení výsledků.

Z dosahovaných výsledků v průběhu vzdělávání je patrné, že většina žáků přistupuje k výuce zodpovědně a že se jím dobře daří naplňovat požadované výstupy ŠVP. Ve školním roce 2019/2020 i 2020/2021 byl jejich průměrný prospěch 1,6, téměř polovina žáků prospěla s vyznamenáním a pouze minimum jich neprospělo. Při hodnocení žáků postupují učitelé objektivně. Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami škola identifikuje, pedagogové jsou správně informováni o jejich individuálních potřebách a vhodných pedagogických přístupech. Jejich průměrný prospěch je srovnatelný s ostatními žáky.

Učitelé motivují žáky k účasti v soutěžích jazykových, matematických i sportovních olympiádách a k práci v zájmových kroužcích. Příležitost ke zlepšení má škola v systematičtější identifikaci nadaných a mimořádně nadaných žáků, v nastavení efektivního systému jejich podpory a vyhodnocování jeho účinnosti, a to zejména s využitím potenciálu předmětových komisí.

V minimálním preventivním programu je funkčně nastaven jednotný systém pro identifikaci a podporu žáků ohrožených školní neúspěšností. Škola žákům vhodně poskytuje individuální konzultace a různé formy doučování. I přes tu podporu je patrné, že obtížnými předměty jsou matematika, fyzika, chemie a v závěrečných ročnících také český a anglický jazyk.

Podobně jako v průběhu vzdělávání prospívá téměř polovina žáků s vyznamenáním i při jeho ukončování maturitní zkouškou. Hrubá neúspěšnost (podíl ke zkoušce přihlášených žáků, kteří neuspěli nebo zkoušku nekonali) v posledních třech letech stoupá od 4 do 10 %, nicméně vzhledem k snižujícímu se počtu žáků v uvedených letech se vždy jednalo pouze o jednoho žáka. Ve společné části maturitní zkoušky jsou výsledky v cizím jazyce a v matematice v průměru dlouhodobě lepší, než jaký je průměr stejného oboru vzdělání v republice. V českém jazyce jsou celkové výsledky žáků horší. Ve školním roce 2018/2019 byly podprůměrné výsledky písemných prací, v roce 2019/2020 výsledky ústní zkoušky a v roce 2020/2021 výsledky v didaktickém testu. Škola neprovádí analýzu přičin relativní neúspěšnosti žáků ve společné části ve vztahu k výsledkům žáků gymnázií v republice a nepřijímá následně konkrétní systémová opatření ke zlepšení výsledků. V profilové části maturitní zkoušky žáci prospívali lépe. Například ve školním roce 2020/2021, kdy se hodnotila známkou pouze tato část, prospely s vyznamenáním dvě třetiny žáků. O naplňování všeobecného zaměření školy svědčí rovnoměrné rozložení volby přírodovědných, jazykových a společenskovědních předmětů.

Škola průběžně sleduje signály rizikového chování, dodržuje nastavená pravidla chování a efektivně je uplatňuje v případě jeho výskytu. Preventivní program přehledně uvádí řadu akcí a besed s danou tematikou. Preventivní postupy v řadě oblastí jsou součástí učiva vyučovaných předmětů. Opatření k prevenci rizikového chování jsou účinná. Informovaností zákonných zástupců, důsledností třídních učitelů, spoluprací pedagogických pracovníků a osobními rozhovory s žáky se daří jejich výchovné problémy eliminovat. Absence se v posledních dvou letech výrazně snížila průměrně na 50 hodin na žáka za rok. Neomluvená absence se téměř nevyskytla a počet uložených kázeňských opatření je minimální.

Daří se vytváření pozitivních vztahů a odstranění adaptačních bariér v nově vznikajících kolektivech prvních ročníků účasti žáků na adaptačním kurzu. Na něj navazují v průběhu vzdělávání např. pravidelné třídnické hodiny, které efektivně probíhaly i v průběhu distančního vzdělávání, sportovně-turistický kurz aj. V rámci autoevaluace si škola začala mapovat prostor v oblasti hodnocení spokojenosti se vzděláváním, s prostředím školy, s učiteli a s distanční výukou formou vyplnění anonymního dotazníku žáky. Ve škole byla rovněž obnovena schránka důvěry. I nadále však přetrvává dlouhodobá tendence odchodu žáků po ukončení povinné školní docházky do středních odborných škol. Na tento fakt škola reagovala inovací vzdělávací nabídky zaměřené na informační technologie, kterou vyučuje mj. odborník z praxe, a možností složit maturitní zkoušku z tohoto předmětu, kterou v loňském školním roce využilo 30 % žáků.

K rozvoji sociálních a občanských kompetencí žáků škola účelně zařazuje řadu projektů (vánoční setkání rodičů, učitelů, žáků a hostů školy, imatrikulace) a účinně podporuje charitativní činnost. Stálá pozornost je věnována prezentaci života školy na mimoškolních akcích, publikování v místním a regionálním tisku, na vývěskách města, na sociálních sítích a na burzách škol. Kvalitně bylo zajistěno kariérové poradenství. Nově byly zavedeny projektové dny formou stáží pro žáky pod vedením odborníků na reálných pracovištích. Vedení školy neformálně sleduje další vzdělávací cestu absolventů. Téměř všichni pokračují ve studiu na vysokých školách.

Závěry

Vývoj školy

- V srpnu 2019 byla jmenována nová ředitelka, které se podařilo plynule zajistit organizaci vzdělávání.

- Zlepšila se atmosféra ve škole, během inspekční činnosti byla pozorována otevřená a vstřícná komunikace.
- Významně vzrostl počet žáků ve čtyřletém oboru vzdělání.
- Nedostatky zjištěné při minulé inspekční činnosti byly částečně odstraněny. Učitelům se podařilo zvýšit aktivní zapojení žáků ve vyučovacích hodinách. Přetravají dálší nedostatky v kontrolní činnosti vedení školy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nízká účinnost kontrolní složky řízení se projevila zejména v oblasti práce s výsledky vzdělávání žáků.
- V hospitované výuce všichni žáci plnili stejné úkoly, chyběl diferencovaný přístup zejména k nadaným žákům.
- Absence závěrečného shrnutí a zhodnocení většiny vyučovacích hodin nezajistila konkrétní zpětnou vazbu pro žáka, pedagogové dostatečně nevedli žáky k vlastnímu nebo vzájemnému hodnocení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zintenzivnit kontrolní činnost, zaměřit ji zejména na pravidelnou analýzu výsledků vzdělávání s využitím externího hodnocení a přijmout efektivní opatření k jejich zlepšování.
- Podporovat individualizovaný rozvoj potenciálu žáků, mj. zapojením do samostatných rozsáhlejších projektů a stáží, např. ve spolupráci s vysokými školami. Zefektivnit činnost poradních orgánů (školního poradenského pracoviště, předmětových komisí a pedagogické rady) při analýze individuálních vzdělávacích potřeb žáků, diferencovat výuku s ohledem na individuální vzdělávací potřeby žáků se zaměřením na žáky nadané.
- Zlepšit závěry vyučovacích hodin s efektivním shrnutím učiva a se zhodnocením práce pro získání zpětné vazby o zvládnutí učiva.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Gymnázium, Čelákovice, J. A. Komenského 414, příspěvková organizace, vydaná Středočeským krajem, čj. OŠMS/5912/2001, s účinností od 1. října 2001, včetně Dodatků č. 1 – 4; Výpis správního řízení, změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSMT-26716/2019-2, s účinností

- od 5. srpna 2019; Jmenování do funkce ředitelky příspěvkové organizace, čj. 068608/2019/KUSK, s účinností od 1. srpna 2019
2. Školní informační systém; Školní matrika ke dni inspekce; Třídní knihy a rozvrhy vyučovacích hodin tříd a učitelů ve školním roce 2019/2020 a 2020/2021 ke dni inspekce; Doklady k přijímání ke vzdělávání a k ukončování vzdělávání
 3. Školní vzdělávací program Klíč k vědění, školní vzdělávací program Via Lucis, účinné ke dni inspekce
 4. Školní řád účinný ke dni inspekce
 5. Záznamy z pedagogických rad, jednání předmětových komisí ve školním roce 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022
 6. Dokumentace školního poradenského pracoviště účinná ke dni inspekce
 7. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2019/2020 a 2020/2021, webové stránky www.gcelakovice.cz
 8. Personální dokumentace ke dni inspekce; Přehled účasti a plán vzdělávání pedagogických pracovníků - školní roky 2019/2020 a 2020/2021 ke dni inspekce
 9. Kniha úrazů, školní roky 2019/2020 a 2020/2021 ke dni inspekce; Záznamy o úrazech
 10. Účetní závěrka k 31. prosinci 2020
 11. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS – 509/14-S

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csei.s@csicer.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Vladimíra Hokešová, školní inspektorka, vedoucí
inspekčního týmu

Hokešová v. r.

Mgr. Zdeňka Čiháková, školní inspektorka

Čiháková v. r.

Mgr. Pavla Vítková, školní inspektorka

Vítková v. r.

Bc. Dana Nulíčková, kontrolní pracovnice

Nulíčková v. r.

V Praze 14. 10. 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Barbara Holubcová,
ředitelka školy

Holubcová v. r.

V Čelákovicích 18. 10. 2021